

2013RGW90 bijlage 2

Voortgangsrapportage Provinciaal Waterplan over 2012

Inleiding

De provincie heeft het regionaal waterbeleid vorm gegeven in het Provinciaal Waterplan 2010 – 2015 (PWP). Het sectorale waterbeleid is verder uitgewerkt in de door de (4) Utrechtse (interprovinciale) waterschappen vastgestelde waterbeheerplannen. Op grond van de Waterverordeningen rapporteren de waterschappen AGV (Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht), HDSR (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden), WVV (Waterschap Vallei en Veluwe; in 2012 nog WVE, Waterschap Vallei en Eem) en WSRL (Waterschap Rivierenland) jaarlijks over de voortgang van acties c.q. beleidsdoelen die voortvloeien uit het PWP. Daarnaast volgen er uit het PWP acties voor de provincie en enkele daarmee samenhangende acties voor het rijk. Het voor de rapportage gebruikte format is bij GS besluit van 28 juni 2011 vastgesteld als onderdeel van de Nota Relatie provincie Utrecht met de waterschappen. De voorliggende (overall) rapportage over 2012 is gebaseerd op rapportages van de waterschappen en de provinciale organisatie.

Opzet voortgangsrapportage 2012

Volgend uit het PWP zijn 52 concrete acties benoemd waarover jaarlijks wordt gerapporteerd. Nu de realisatie van het Waterplan vordert, was er aanleiding de opzet van de rapportage omwille van de overzichtelijkheid en leesbaarheid te herzien. Inmiddels zijn acties afgerond die een follow-up hebben gekregen (o.a. Deltaprogramma). Deze acties zijn aangepast aan de actualiteit. Bovendien is een aantal acties in 2012 heroverwogen met name als gevolg van de herijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Tenslotte is met het vorderen van het PWP een aantal acties definitief afgerond. Het vorenstaande betekent dat in de rapportage de (52) acties zijn onderverdeeld in drie tabellen.

Tabel 1. In deze tabel wordt gerapporteerd over de nog lopende acties uit het Waterplan (inclusief gewijzigde / nieuwe acties).

Tabel 2. In deze tabel zijn de heroverwogen acties opgenomen in 2012. Voor 2012 is daarover niet gerapporteerd maar deze acties krijgen weer vervolg in 2013.

Tabel 3. In deze tabel zijn de acties opgenomen die definitief zijn afgerond.

Kleurcodering voortgangsrapportage 2012

groen	= Realisatie loopt op schema
oranje	= Achterstand, maar realisatie nog wel voldoende
rood	= Achterstand, en realisatie wordt kritisch
grijs	= Geen rapportage over 2012
lichtgroen	= Actie is beëindigd

De kleurcodering in de tabel van de voortgangsrapportage is gerelateerd aan de kolom "Jaartal doelbereik". Hierin is het jaar opgenomen waarin op grond van het PWP een actie moet zijn gerealiseerd.

Thematische rapportage op hoofdlijnen

De voortgangsrapportage geeft per waterschap op gebiedsniveau de voortgang van de acties weer. Hieronder geven wij u op hoofdlijnen per thema een nadere toelichting op een aantal acties. In de voortgangsrapportage treft u meer in detail een toelichting aan. Hoewel de rapportage uitsluitend het jaar 2012 betreft, schenken wij in deze notitie ook aandacht aan de actuele situatie (2013) en verwachte ontwikkelingen.

Geconstateerd kan worden dat de acties adequaat in uitvoering zijn genomen. De conclusie is dat de voortgang van het PWP grotendeels op schema ligt. Bij afwijking van de planning is de reden hiervoor in de rapportage toegelicht. Daar waar in de 1^e jaren van het PWP (2010-2011) voor veel acties het accent lag op de voorbereiding en de planvorming verschuift nu het proces naar de uitvoering. Dit betekent dat gestaag wordt gewerkt aan realisatie van de gestelde doelen uit het PWP. Over de actualiteit van de acties waarover in 2012 niet werd gerapporteerd (tabel 2), is hieronder een toelichting opgenomen.

Hoofdthema veiligheid (acties 01 - 13)

Primaire waterkeringen (acties 01 – 07) De uitvoering van de acties (acties 01 - 06) ligt op schema. De vertraagde eigendomsoverdracht Grebbedijk van provincie naar waterschap (actie 07) is nu in 2013 voorzien.

Acties 08 – 13 zie toelichting voortgangsrapportage.

De actuele situatie 2013 in het kader van het Deltaprogramma is kortweg als volgt. De Deltabeslissing Waterveiligheid gaat over waterveiligheidsstrategieën en nieuwe waterveiligheidsnormen. Vanwege de belangen voor de Neder-Rijn en Lek is de provincie in het kader van het Deltadeelprogramma Rivieren trekker van het Regioproces Nederrijn-Lek. In januari 2013 is het Regioadvies voor de *kansrijke strategieën* opgeleverd. In dit Regioadvies wordt ingegaan op de veiligheidsstrategieën en het maatregelenpakket om het gebied tot 2100 veilig te krijgen en te houden tegen overstromingen vanuit deze rivieren. Op dit moment wordt gewerkt aan een advies over de *voorkeursstrategie*.

In het kader van het Deltaprogramma Zoetwater wordt gewerkt aan de totstandkoming van een voorkeursstrategie en uitvoeringsprogramma voor een duurzame en economisch doelmatige zoetwatervoorziening. In 2014 worden de voorkeursstrategieën opgeleverd ten behoeve van het Deltaprogramma 2015.

Hoofdthema voldoende water (acties 14 - 24)

Actualisatie peilbesluiten (actie 14) Bij aanvang van het PWP in 2010 had HDSR achterstand in de actualisatie van peilbesluiten. Die achterstand wordt nu planmatig ingelopen. Complicerende factoren zijn het tijdrovende planproces (vaak complexe belangenafweging) en het gebruik van de nieuwe veenbodemkaart. De verwachting is dat 94% van de peilbesluiten actueel is in 2014-2015. Door efficiënte bundeling van kleine peilgebieden in clusters gaat HDSR de 100% doelstelling realiseerbaar maken.

Watersysteem voldoet aan normen voor wateroverlast (1^e cyclus) (actie 15) De uitvoering van de projecten verloopt bij HDSR minder voortvarend dan voorzien. In het najaar van 2013 wordt door HDSR in overleg met de provincie een implementatiestrategie ontwikkeld. De meest wenselijke en kosteneffectieve aanpak wordt hierin bepaald. Dan wordt ook duidelijk wanneer het watersysteem voor 100% aan de normen kan voldoen. Op dit moment is de inschatting dat ca. 90% in 2015 van de opgave is gerealiseerd.

Acties 16 – 24 zie toelichting voortgangsrapportage.

Hoofdthema schoon oppervlaktewater (acties 25 - 32)

Ten behoeve van de Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn tot 2015 maatregelen vastgelegd met een resultaatsverplichting. Hierna volgen nog twee planperiodes die er toe moeten leiden dat uiterlijk in 2027 de doelen zijn bereikt.

Acties 25 – 31 zie toelichting voortgangsrapportage

Verbetering milieurendement maatregelen (actie 32) Het effluent van de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) van de waterschappen dient te voldoen aan lozingsnormen. Bij HDSR zijn op 3 van de 17 RWZI's enkele malen in 2012 overschrijdingen van de norm opgetreden. De oorzaken hiervan zijn per installatie verschillend. Aan maatwerkoplossingen voor deze drie installaties wordt gewerkt.

De in deze voortgangsrapportage opgenomen KRW acties kennen samenhang met de (meer uitvoerige) rapportages van de deelstroomgebieden over de uitvoering van de KRW in 2012 waarover u bij Statenbrief van 4 juni 2013 (ons nr. 80 E298AC) bent geïnformeerd.

Hoofdthema water voor natuur (acties 33 – 39)

Acties 33 en 35 worden geactualiseerd in 2013 (tabel 2).

Acties 34 en 38 zie toelichting voortgangsrapportage.

Beheerplannen Natura 2000 zijn opgesteld (actie 36) Het opstellen van deze plannen heeft in 2012 achterstand opgelopen in verband met de onduidelijke situatie over de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). In 2013 is hierover meer duidelijkheid gekomen. De actuele situatie is dat vaststelling van deze beheerplannen voor het einde van 2013 wordt verwacht.

Waterhuishouding op orde in Natura-2000 gebieden met status Sense of Urgency (SoU) (actie 37b) Bij WVV is het complexe gebiedsproces bij Binnenveld in 2012 vrijwel stil komen te liggen. Door de aanwijzing PAS is het er niet eenvoudiger op geworden. De actuele situatie in 2013 is dat Rijk, provincies, waterschap en gebiedscommissie samen optrekken om aan een oplossing te werken.

Maatregelen voor natuurvriendelijke oevers (NVO's) en Ecologische Verbindingszones (EVZ's) zijn uitgevoerd (actie 39) Er is bij HDSR vertraging bij de uitvoering o.a. door een langere ontwerpfase dan voorzien. Op dit moment is nog wel de verwachting dat de doelstellingen voor 2015 en 2018 worden gerealiseerd.

Hoofdthema verdroging (acties 40 - 48)

Verdroging (acties 40 - 48) Deze acties zijn (met uitzondering van de reeds gerealiseerde actie 47) alle opgenomen in tabel 2 (acties in heroverweging). De uitvoering van de maatregelen is achterop geraakt in de planning omdat het programma Agenda Vitaal Platteland (AVP) stil heeft gelegen. De stagnatie die begon in 2011 vond zijn oorzaak in onzekerheid over financiering door het Rijk, de herijking van de EHS en de hierdoor onvermijdelijke herijking van de AVP. Aangezien de financiering van het Rijk vervolgens definitief wegviel, dienden provincie en waterschappen nieuwe afspraken te maken over de aanpak en financiering van de verdroging. Hiervoor moest ook nauwkeurig worden geïnventariseerd welke projecten wanneer, en met welke kosten konden worden uitgevoerd. Dit proces is in de 2^e helft van 2012 gestart.

In 2013 werden de maatregelen en kostenramingen die nodig zijn voor de aanpak van de verdrogingsbestrijding voor nagenoeg alle gebieden helder. Voor enkele gebieden (o.a. Binnenveld / Blauwe Hel) bestaat nog onzekerheid. De afspraken met de waterschappen over de aanpak en financiering van de verdrogingsbestrijding bevinden zich nu in een afrondende fase. Dit betekent dat wij voornemens zijn u hierover in het najaar van 2013 te informeren.

Acties 40 – 48 komen vanaf 2013 weer in uitvoering.

Hoofdthema vaarwater en zwemwater (acties 49 – 52)

Acties 49 – 52 zie toelichting voortgangsrapportage